

บทที่ 6

ผลการวิเคราะห์การใช้คำเรียกสีและความเข้าใจคำเรียกสีกับประเด็นความชอบสี

จากผลการศึกษาในส่วนของการใช้คำเรียกสี (บทที่ 4) และความเข้าใจคำเรียกสี (บทที่ 5) สรุปได้ว่า เด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี สามารถใช้และเข้าใจคำเรียกสีปฐมภูมิได้ดีกว่าคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาในด้านปัจจัยทางด้านเพศและอายุพบว่า ปัจจัยทางด้านเพศไม่มีผลต่อการใช้และความเข้าใจคำเรียกสี ทั้งสีปฐมภูมิและสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิ ส่วนปัจจัยทางด้านอายุไม่มีผลต่อการใช้และความเข้าใจคำเรียกสีปฐมภูมิ แต่มีผลต่อการใช้และความเข้าใจคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิ กล่าวคือ เด็กไทยในช่วงอายุ 5-6 ปี สามารถใช้และเข้าใจคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิได้ดีกว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-4 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษาในส่วนของความสัมพันธ์ (การเปรียบเทียบ) ระหว่างการใช้และความเข้าใจคำเรียกสี และส่วนสุดท้ายเป็นประเด็นของความชอบสี ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วนย่อย คือ 1. ความชอบสีปฐมภูมิ 2. ความชอบสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิ และ 3. ความสัมพันธ์ระหว่างความชอบสีกับการใช้และความเข้าใจคำเรียกสี

จากงานวิจัยอื่นๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับความชอบสีของเด็ก ทำให้ผู้วิจัยคาดว่าความชอบสีอาจจะมีส่วนสัมพันธ์กับการใช้และความเข้าใจคำเรียกสีของเด็กด้วย กล่าวคือ สีที่เด็กมีความชอบมากอาจจะเป็นสีที่เด็กมีความสามารถในการใช้และความเข้าใจคำเรียกสีได้ดี ในประเด็นนี้ได้มีการทดสอบและนำเสนอผลไว้ในส่วนสุดท้ายของงานวิจัยนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้คำเรียกสีและความเข้าใจคำเรียกสี

ผลการวิจัยในส่วนนี้ใช้การทดสอบหาค่าความแตกต่าง (Paired Samples Statistics) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความถูกต้องของการใช้คำเรียกสีกับความเข้าใจคำเรียกสี โดยแบ่งการนำเสนอข้อมูลเป็นสีปฐมภูมิและสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิ

ตารางที่ 6.1

เปรียบเทียบความถูกต้องในการใช้และความเข้าใจสี่ปฐมภูมิของกลุ่มตัวอย่าง

การใช้		ความเข้าใจ		ค่าความแตกต่าง		df	t	p
\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.			
0.878	0.134	0.5917	0.2066	0.2865	0.2475	39	7.319	0.000

จากตารางที่ 6.1 ผลการเปรียบเทียบการใช้และความเข้าใจสี่ปฐมภูมิของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้สี่ปฐมภูมิ (0.88) ดีกว่าความเข้าใจสี่ปฐมภูมิ (0.59) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และค่าเฉลี่ยของการใช้คำเรียกสี่ปฐมภูมิอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ส่วนค่าเฉลี่ยของความเข้าใจสี่ปฐมภูมิอยู่ในเกณฑ์พอใช้

ตารางที่ 6.2

เปรียบเทียบความถูกต้องในการใช้และความเข้าใจคำเรียกสี่อื่นที่ไม่ใช่สี่ปฐมภูมิของกลุ่มตัวอย่าง

การใช้		ความเข้าใจ		ค่าความแตกต่าง		df	t	p
\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.			
0.2310	0.1077	0.2991	0.1166	-0.0680742	0.09436	39	-4.563	0.000

จากตารางที่ 6.2 ผลการเปรียบเทียบการใช้และความเข้าใจสี่อื่นที่ไม่ใช่สี่ปฐมภูมิของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจสี่อื่นที่ไม่ใช่สี่ปฐมภูมิ (0.30) ดีกว่าการใช้คำเรียกสี่อื่นที่ไม่ใช่สี่ปฐมภูมิ (0.23) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) อย่างไรก็ตาม ค่าเฉลี่ยของการใช้สี่อื่นที่ไม่ใช่สี่ปฐมภูมิอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก ส่วนความเข้าใจสี่อื่นที่ไม่ใช่สี่ปฐมภูมิอยู่ในเกณฑ์ต่ำปานกลาง

จากผลการวิจัยในส่วนนี้ชี้ให้เห็นว่า แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างยังมีการใช้คำเรียกสี่อื่นที่ไม่ใช่สี่ปฐมภูมิอยู่ในเกณฑ์พอใช้ แต่ไม่ได้หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างจะไม่เข้าใจคำเรียกสี่ในกลุ่มนี้

ความชอบสี

การทดสอบความชอบสีได้ดำเนินการตามแบบทดสอบความชอบสี ผลการวิจัยในส่วนนี้เป็นการแสดงจำนวนและร้อยละของความชอบสีของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 40 คน (กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนเลือกได้ 3 สี จากทั้งหมด 33 สี) และความสัมพันธ์กันระหว่างความชอบสีกับการใช้และความเข้าใจคำเรียกสี

การนำเสนอข้อมูลในส่วนที่เป็นตารางของความชอบสีนั้น ตัวเลขที่แสดงในช่องจำนวน คือ จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกกว่าชอบรหัสสีนั้นๆ และเพื่อให้การทดสอบสมมติฐานในงานวิจัยนี้มีความชัดเจนสมบูรณ์ จึงได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ตารางที่ 6.3
แสดงจำนวนความชอบสีของกลุ่มตัวอย่าง

สีปฐมภูมิ	จำนวน		
	ชาย	หญิง	รวม
รหัสสี 01 ขาว	1	-	1
รหัสสี 02 ขาว	-	-	-
รหัสสี 08 ดำ	-	-	-
รหัสสี 09 ดำ	2	3	5
รหัสสี 11 แดง	3	3	6
รหัสสี 20 เหลือง	7	6	13
รหัสสี 23 เขียว	4	1	5
รหัสสี 26 น้ำเงิน	2	-	2
รวม	19	13	32
สีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิ	จำนวน		
	ชาย	หญิง	รวม
รหัสสี 03 ขาวหม่น	2	1	3
รหัสสี 04 เทาอ่อน	1	-	1
รหัสสี 05 เทา	-	-	-
รหัสสี 06 เทา	-	2	2
รหัสสี 07 เทาเข้ม	-	-	-
รหัสสี 10 แดงอ่อน	-	-	-
รหัสสี 12 เลือดหมู	-	1	1
รหัสสี 13 น้ำตาลอ่อน	2	-	2
รหัสสี 14 น้ำตาล	-	-	-
รหัสสี 15 น้ำตาลเข้ม	1	-	1
รหัสสี 16 ส้มอ่อน/เปลือกไข่	2	1	3
รหัสสี 17 ส้ม	-	-	-
รหัสสี 18 ส้มเข้ม/อิฐ	6	1	7
รหัสสี 19 เหลืองอ่อน	2	6	8
รหัสสี 21 เหลืองเข้ม	-	-	-
รหัสสี 22 เขียวอ่อน	1	1	2
รหัสสี 24 เขียวเข้ม	2	-	2
รหัสสี 25 ฟ้า	4	6	10
รหัสสี 27 กรมท่า	5	1	6
รหัสสี 28 ม่วงอ่อน	2	2	4
รหัสสี 29 ม่วง	2	3	5
รหัสสี 30 ม่วงเข้ม	5	7	12
รหัสสี 31 ชมพูอ่อน	1	3	4
รหัสสี 32 ชมพู	-	2	2
รหัสสี 33 ชมพูเข้ม/บานเย็น	3	10	13
รวม	41	47	88

*n=40

จากตารางที่ 6.3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความชอบสีปฐมภูมิ รหัสสี 20 เหลืองมากที่สุด รองลงมาคือรหัสสี 11 แดง รหัสสีที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่พบว่ามี ความชอบ คือ รหัสสี 02 ขาว และ รหัสสี 08 ดำ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความชอบสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิ รหัสสี 33 ชมพูเข้ม/บานเย็น มากที่สุด รองลงมาคือรหัสสี 30 ม่วงเข้ม รหัสสีที่กลุ่มตัวอย่างไม่ปรากฏว่ามี ความชอบคือรหัสสี 05 เทา, รหัสสี 07 เทาเข้ม, รหัสสี 10 แดงอ่อน, รหัสสี 14 น้ำตาล, รหัสสี 17 ส้ม และรหัสสี 21 เหลืองเข้ม

ความสัมพันธ์ระหว่างความชอบสีกับการใช้และความเข้าใจคำเรียกสี

การนำเสนอข้อมูลในส่วนนี้ใช้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ในการหาค่านัยสำคัญทางสถิติ เพื่อทดสอบว่าความชอบสีมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้และความเข้าใจคำเรียกสีหรือไม่ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ได้ผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 6.4

ค่าความสัมพันธ์และความมีนัยสำคัญระหว่างความชอบสีปฐมภูมิกับการใช้คำเรียกสีปฐมภูมิและความเข้าใจคำเรียกสีปฐมภูมิของกลุ่มตัวอย่าง

ความสัมพันธ์ระหว่างความชอบสีกับการใช้และความเข้าใจ คำเรียกสีปฐมภูมิ	r	p
การใช้คำเรียกสีปฐมภูมิ	-0.075	0.654
ความเข้าใจคำเรียกสีปฐมภูมิ	-0.296	0.071

จากตารางที่ 6.4 ผลการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าความชอบสีปฐมภูมิไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้คำเรียกสีปฐมภูมิและความเข้าใจคำเรียกสีปฐมภูมิของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 6.5

ค่าความสัมพันธ์และความมีนัยสำคัญระหว่างความชอบสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิกับการใช้คำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิและความเข้าใจคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิของกลุ่มตัวอย่าง

ความสัมพันธ์ระหว่างความชอบสีกับการใช้ และความเข้าใจคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิ	<i>r</i>	<i>p</i>
การใช้คำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิ	0.191	0.238
ความเข้าใจคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิ	0.188	0.246

จากตารางที่ 6.5 ผลการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าความชอบสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้คำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิและความเข้าใจคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมิของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัยในส่วนนี้สรุปได้ว่า ความชอบสีไม่มีความสอดคล้องกับความสามารถในการใช้และความเข้าใจคำเรียกสีของกลุ่มตัวอย่าง นั่นคือ แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีความชอบสีนั้นๆ มาก แต่ไม่ได้หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างจะใช้และเข้าใจคำเรียกสีนั้นได้ถูกต้องมากขึ้น และแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีความชอบสีนั้นๆ น้อย ก็ไม่ได้หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างจะใช้และเข้าใจคำเรียกสีนั้นได้ถูกต้องลดลง

อภิปรายผลวิจัย

ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างการใช้คำเรียกสีและความเข้าใจคำเรียกสีนั้น โดยทั่วไปเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี น่าจะมีความเข้าใจคำเรียกสีที่ดีกว่าการใช้คำเรียกสี เหมือนกับคำศัพท์ประเภทอื่นๆ ที่ความเข้าใจมีมาก่อนและดีกว่าการใช้ แต่จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า เฉพาะในกลุ่มคำเรียกสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมินั้นที่เด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี มีความเข้าใจคำเรียกสีที่ดีกว่าการใช้คำเรียกสี และดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในส่วนของความชอบสีพบว่าในกลุ่มสีปฐมภูมินั้น เด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี เพศชาย ชอบสีในกลุ่มนี้มากกว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี เพศหญิง ส่วนในกลุ่มสีอื่นที่ไม่ใช่สีปฐมภูมินั้น พบว่าเด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี เพศหญิง ชอบสีในกลุ่มนี้มากกว่าเด็กไทยในช่วงอายุ

เมื่อพิจารณาสีทั้งหมดโดยไม่แยกกลุ่มสีพบว่าสีที่เด็กในวัย 3-6 ปี มีความชอบมากที่สุด ได้แก่ สีเหลืองและสีชมพูเข้ม/บานเย็น รองลงมา ได้แก่ สีม่วงเข้มและสีฟ้า ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาของเซนท์เนอร์ (2001) ที่พบว่าลำดับความชอบสีของเด็กอายุ 3 ปี จากมากไปน้อย ได้แก่ แดง ชมพู น้ำเงิน เข้ม เหลือง เขียวอ่อน ฟ้า เขียวเข้ม น้ำตาล และดำ (ไม่ได้ทำการทดลองกับสีเขียว เทา ส้ม และม่วง) จะเห็นได้ว่าสีที่กลุ่มตัวอย่างจากการศึกษาทั้ง 2 งานนี้มีความชอบคล้ายกันเป็นอันดับต้นๆ ได้แก่ สีชมพูเข้ม/บานเย็น (ซึ่งถือว่าอยู่ในกลุ่มประเภทสีชมพู) สีเหลือง และสีฟ้า อย่างไรก็ตาม เซนท์เนอร์ไม่ได้ทำการทดลองกับสีม่วง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าหากเขาทำการทดลองกับสีม่วงด้วย จะพบว่าเด็กมีความชอบสีม่วงอยู่ในอันดับต้นๆ ด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้เซนท์เนอร์ (2001) ยังกล่าวว่าเด็กส่วนใหญ่ชอบสีโทนสว่าง (bright) มากกว่าสีโทนมืด (dark) เมื่อใช้เกณฑ์นี้สีโทนสว่างที่เด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี (ในงานวิจัยนี้) มีความชอบเป็นอันดับต้นๆ มีเพียง สีเหลืองและสีฟ้า อย่างไรก็ตาม ธีระพันธ์ ล.ทองคำ (2535) และ ศตวรรษ์ เชื้อมหาวัน (2541) พบว่าทั้งผู้พูดภาษาเข่า และภาษาไทย ล้วน มั่ง กะเหรี่ยง มีทัศนคติทางบวกกับสีสด เข้ม และเห็นได้ชัดเจน (vivid) แต่มีทัศนคติทางลบต่อสีอ่อนและสีตื้น (subtle) และเมื่อนำเกณฑ์นี้มาใช้จะพบว่าสีที่เป็นสีสด เข้ม และเห็นได้ชัดเจน และเป็นสีที่เด็กไทยในช่วงอายุ 3-6 ปี มีความชอบเป็นอันดับต้นๆ จะครอบคลุมทั้งสีเหลือง สีชมพูเข้ม/บานเย็น สีม่วงเข้ม และสีฟ้า